

دَ پښتو په تاریخ کښې په اول نخل
دَ قریانې دَ اہم مسائلو بیان په شعرونو کښې

مسائل دَ قریانی

لیکوال

مولانا احمد علی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ټولنه

یونیورسټی روزنہ مردان

0312- 9818511

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰی النَّبِیِّ الْاَمِّیِّ

تمہید

پہ نامو کنبی چہ عظیمہ بنہ نامہ دہ
ابتدا مہی دہ کتاب کنبی ورسرہ دہ
دَرحمت دَبرکت پہ ژوند سبب دے
ہغہ نوم حُسن بُکلا دَہر مکتب دے
ابتدا مہی دَاللہ پہ نوم کتاب کنبی
دَبرکت دَپارہ لیکم پہ دہ باب کنبی
ورپسی پہ مصطفیٰ ﷺ لیکم سلام
دَرحمت سیوری پہ مونپرہ دے تمام
بیا درود ورسرہ لیکم خامخا
نوم چہ راشی ہرکلہ دَمصطفیٰ ﷺ
تذکرہ ورپسی کوم دَصحابہؓ
ہر عمل زہ یسادوم دَصحابہؓ
تابعینؓ بہ رانہ ہیخ کلہ ہیرنشی

بہترین بہ رانہ ہیخ کلدہ ہیرنشی
ورپسی زمما آغلاز ددی کتاب دے
ہریو حرف ئی قیمتی دے لاجواب دے
چی دولت لری دُنیا کنبی د اسلام
خامخامنی ہغہ تمام احکام
یو حکمونو کنبی حکم دَقریانی دے
بنہ سبق پہ کنبی موجود د زندگی دے
پہ حکمونو کنبی چی حکم قریانی دہ
طریقہ د ابراہیم عظیم نبی دہ
طریقہ د محمد رسول اللہ ﷺ دہ
بہترینہ طریقہ دہ بنہ اعلا دہ
طریقہ د صحابہؓ، د ہر امام دہ
قدر مندہ د دُنیا پہ ہر مقام دہ
مذہبونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
تاریخونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
ہر ملت کنبی خہ نہ خہ ددی وجود شتہ
رضا دی سرہ ہر خواتہ د معبود شتہ

.....

دَقریبانی ابتدا

کتا بونو کنبی لیکلی دَ تاریخ دی
بیان ونه مالوستلی دَ تاریخ دی
دالیکلی علماء ددی اُفت
واقعه بیانومه حقیقت
دوه تُمامن وو دَ آدم علییه السلام
په وطن وو دَ آدم علییه السلام
خبردار شه دیو نوم په کنبی قابیل ؓ
دویم یادشوی په نامی سره هابیل ؓ
اختلاف راغی ددوی مینخل کنبی یو ئل
نودوی خپل مینخ کنبیدا اوگرخولو حل
دَ خپل مال نه یو حصه به مونرِ قربان کرو
مخامخ به ئی مولا ته په میدان کرو
فیصله به مونرِ کنبی اوکری رب مولا
چی په حقه باندي څوک دی په دنیا
دواړو مخکنبی خپل مولا ته کرل څیزونه
اوس دَ چا به قبلوی رب عملونه

قابیل ورنندی کرہ دَ فصل یو حصہ
 غوبنتل دہ پیہ خیلہ حق کبھی فیصلہ
 ہابیل ورنندی کرہ یو سخی خالق مولاتہ
 بیسا اوجت کرل دوی لاسونہ خیل دُعَاتہ
 دوارہ وو پیہ انتظار دَ فیصلہ
 ولاہرت تہ پیہ دربار دَ فیصلہ
 ناگھانہ لہ اسمانہ راغے اُور
 دا پیہ حکم لہ رحمانہ راغے اُور
 خنناور شود ہابیل ایرہ ایرہ
 ورسرہ دَ مولا اوشوہ فیصلہ
 داساعت شولو گویا ہلتہ ہابیل
 ورتہ غور نیولو وونزدی قابیل
 مولا کرے زما حق کبھی فیصلہ دہ
 تالیدلے پیہ میدان دغہ ایرہ دہ
 فیصلہ اوشوہ پیہ حق کبھی زما ورورہ!
 فیصلہ تہ دَ مولا پیہ غور اُوگورہ
 کتہ پیہ مانندی نن وار کوئے خہ ظلم
 یاپہ ماکتہ سخت گزار کوئے خہ ظلم

زہ بہ تاتہ در نزدی نکر مہ خپل لاس
 زہ ناکام نہ یم عمل کنبی یمہ پاس
 د خپل ظلم بہ پہ خپلہ ذمہ دار ئی
 پہ ناحق قتل سرہ بہ گناہ گار ئی
 فیصلہ دہابیل حق کنبی ورورہ راغلہ
 فیصلہ دہابیل حق کنبی گورہ راغلہ
 ابتدا ئی لہ ہابیل نہ پہ دنیادہ
 قربانی قبول ئی شوی اول دا دہ
 دیر خوش حالہ ورسرہ شولو ہابیل
 بل طرف تہ نامرادہ شو قابیل
 ابتدا دقربانی لہ دی ساعت نہ
 خان خبر ساتہ پورہ لہ شریعت نہ
 دا احمدہ! مختصر ددی تاریخ دے
 دا احمدہ! معتبر ددی تاریخ دے

.....

دقربانی معنی او مفہوم

خپل خالق خوشحالوُل دی پہ ایشار
 قربانی دغہ مفہوم لری ہر بار

حلالول دی ٹنناور پبہ شریعت کنبی
مال دولت دی قریانول پبہ محبت کنبی
دا مفہوم دَقریانی دلتہ کنبی عام دے
شوی امر مسلممان تہہ دَاسلام دے
قریانی کلہ نہ کلہ دَبچووی
ددین زدہ کپرہ چہی کوی تسل دَ ورووی
قریانی کلہ ناکلہ دَخپل ٹخان وی
شہادت داسی مرگ هرخوا پبہ جہان وی
قریانی دہ قریانی دا قریانی
بنندگی دہ بنندگی دا بنندگی

.....

دَقریانی کولو اہمیت

فضیلت دا پبہ اسلام کنبی لری پیر
دَاسلام پبہ شعائرو کنبی دے شمیر
شریعت کنبی دا مالی دے عبادت
بہترین بنہہ مثالی دے عبادت
دلیدونہ پبہ دے پیردی ایاتونہ
شتہ پبہ دے خبرہ پیرزیات حدیثونہ

د حدیث مبارک مفہوم

یسوہ ورخ دَ خورِ نبی ﷺ خورِو یارانو
 تپوس اُوکرو خپل محبوب ﷺ نہ (شاگردانو)
 حقیقت دَقریانورانہ بیان کرے
 (بہ پورہ پورہ مونرِ پوہہ پہ جہان کرے)
 امے دَپاک اللہ رسولہ پیغمبرہ! ﷺ
 (مونرہ تپول ئی لہ ثواب یو ناخبرہ)
 پاک حضور ﷺ چہی ددوی اُیدہ طلب
 خپل اصحاب تہ شو پہ مینہ مخاطب
 داد ابراہیم نبی (بہہ) طریقہ دہ
 (روحانی سمہ دَپلار ددوی رشتہ دہ)
 ستاسو دوی سرہ دَپلار پہ شان رشتہ دہ)
 دَنبی خورِو یارانو اُوکرہ سوال
 زمونر دَی کنبی خہ حصہ دہ (کال پہ کال)
 مونر دَ پارہ پہ کنبی خہ برخہ نبی ﷺ دہ
 دا چہی دل تہ کنبی زمونرہ قریانی دہ
 پاک رسول ﷺ ورتہ (بسکارہ) ورکرہ جواب
 یو نیکی دَ ہر وختہ بدل ثواب

بیساتپوس اُوکِرۃ دَ پالک نبی ﷺ دوستانوَ
 دَ ویختو بے خہ وی حکم دَ گدیانو؟
 دغہ حکم دے دَ ھر ویختہ ثواب
 یونکی بدل ئی دے پے ھر یو باب
 دامفہوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 حق معلوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 ترمفہومہ دغہ یاد ساتھ دُنیا کنبی
 خہ کمی بیشی کہ وی زما وینا کنبی
 نور کہ غوارے خہ تفصیل عالم لہ لار شہ
 حکم نہ بے تبدیل عالم لہ لار شہ
 پے الفاظو دَ حدیث بے تا خبر کری
 مستحق بے خان دَ اجر برابر کری

.....

دا دَ چا طریقہ دہ؟..... نظم

طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ

قربانی چہی دا موجود پے لراو بردہ

دا سنت دَ ابراہیم علیہ السلام دی

انوارات ئی دَ دُنیا پے ھر مقام دی

نور رنہا دَ ہر یو کو ردا دَ سحر دہ
 طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ
 دَ حضرت اسماعیلؑ دادی ہول یادونہ
 چا کتلی کتہ وی غت غت کتابونہ
 پردہ ستا ولے پرتہ دے پہ نظر دہ ؟
 طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ
 دَ حضور ﷺ شکلی سیرت کنبی دا موجودہ
 دَ حضور ﷺ دے شریعت کنبی دا موجودہ
 ستا وینا احمدہ! حق دہ معتبر دہ
 طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ

.....

وخت دَ قریانی

دَ لیس تاریخ نہہ پیس تردولسمہ
 خامخا بہ قریانی پہ کنبی کومہ
 کہہ توفیق رالہ مولا ذوالجلال راکرہ
 مال ٹہی دومرہ قریانی لہ حلال راکرہ
 پہہ لسم ذی الحجہ غورہ قریانی دہ
 دغہ حکم دَ اسلام دے ستا مرضی دہ

د لسم تاريخ نه پس يووولسمه
 غوره بيا دغه نيټه ده ياد ساتمه
 بيا جائز په دولسم تاريخ رواده
 قريبانې د ابراهيم نبې^۴ ادا ده
 نقل کي پري د نبیانو اداگانې
 د اسلام د شريعت دی رڼاگانې
 اسماعيل^۴ د ابراهيم د ژوند حصه ده
 د پلار څوي د ژوند عظيمه نمونه ده
 هر حصه د شريعت بنه نورانې ده
 د ورور خيال ساتل اصل مسلمانې ده
 پوره درې ورځې دوه شپې د قريبانې دی
 عبادت لسه غوره دا په زندگي دی
 دغه حکم طريقه د صحابه^۵ ده
 په محشر کښې ددې کار لويه بدله ده

.....

نصاب دَ قَربانِي (مختصر بيان)

چې مالک وی د ووه نیمو تولو سرو څوک
 یا مالک وی د مخصوص رقم پیسو څوک

دَ دوہ نیم پننخوس چاندی کتہ خوک مالک وی
 دَ روپو دومره دَنقیدی چھی خوک مالک وی
 یسا مالک دَ تجارت چھی وی دَ مال
 دا نصاب پوره پوره ساتی سنہبال
 رسیدلیے چھی نصاب تہ دغہ مال وی
 دہ سرہ چھی ذخیرہ ، محفوظ سنہبال وی
 واجب دہ بانندی اختر کتھی قریانی دہ
 دَ اسلام پتہ تبول پوره دازندگی دہ
 .....

مالک دَ نصابخوک دے ؟ (تفصیلی بیان)

چھی مالک وی غتہ اختر کتھی دَ نصاب
 خان دھی پوہہ کپری پتہ دھی پوره حساب
 ہلہ دہ بانندی لازم پتہ قریانی وی
 دَ نصاب مال ورسرہ چھی یقینی وی
 سرہ ووه نیم تولی نصاب پتہ ہر قدم دے
 دا کامل نصاب اول پتہ دھی عالم دے
 یسا دوہ نیم پننخوسہ سپین لری دُنیا کتھی
 یسا مالک تھی دَ رقم وی پتہ سودا کتھی

ورسره کتہ یساوی مال دَ تجارت
 مقرر نصاب تہہ رسی ئی قیمت
 دَ سرو سپینو بل دَ مال شولو نصاب
 ہغہ مال چہی تجارت کینی وی حساب
 خلورم چہی دَ نصاب پورہ قیمت وی
 ورتہ ہیخ قسمہ ددہ نہہ خہ حاجت وی
 دامالدار دے پہ مالدارہ قریانی
 کلہ پاتی لہہ ہونہ یارہ قریانی؟
 قریانی کینی نصاب ہغہ معتبر دے
 کوم نصاب دَ رسائی چہی مقرر دے

.....

دَ وجوب شرطونہ

مسلمان کتہ نارینہ یازنانه وی
 ورسره چہی دَ دولت مخصوص حصہ وی
 دَ نصاب چہی مساوی لری خوک مال
 داعمل دہی یو خیل دہی کوی ہرکال
 چہی پہہ عقل بنہہ پورہ وی برابر
 مجنون نہہ وی پہہ دُنیا ہغہ بشر

نہہ مہاشوم وی داسی وائی علماء
 پیوخ ببالغ وی سبق بنائی علماء
 مسافر نہہ تپوس نیشته آخرت کنبی
 دغہ شتہ پہ ہر مقیم پہ شریعت کنبی
 پہہ غلام بانڈی واجب نہہ دہ دُنیا کنبی
 نیشته نیشته دے ہیخ شک زما وینا کنبی
 ورتہہ وایو مونہر عمل دَقریانی
 دا شرطونہہ دی تہول تل دَقریانی

.....

دَقریانی مقصد

دَمولارضا مقصد دَقریانی دے
 دا مقصد زمونہر تمام دَزندگی دے
 کامیابی دَآخرت پہہ دی مقصود وی
 بس راضی ورسره مونہر نہہ چہی معبود وی
 دَجننت حصول مقصد ئی دَعالم دے
 قریبانی والا چہی دا ابن آدم دے
 دَتنقوی حصول مقصد لری مدام
 قریبانی پہہ ہر طرف پہہ ہر مقام

دامق صد دَقریانی احمدہ! تہول
دامق صد دَبندگی احمدہ! تہول

.....

دَقریانی فائدی

دُنیایا مینہ پے دے سرہ ختمی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ہم پے خیلہ ہم پے بل کوی خوراک

داسی دلتہ کتبی دے تل کوی خوراک

پے صدقہ کولوزرونہ بیدار پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ٹخان دَرب پے ہریو حکم قریانول وی

خیلہ ٹخان پے خیل عمل سرہ درونول وی

دَالُہ پے دے عمل سرہ خوشی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

سخاوت راپیدا کی پری پے مالدار کتبی

اطاعت راپیدا کی پری پے مالدار کتبی

دَبخل لارہ پے دے سرہ بنند پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

قربانی سرہ دیر خلق پہ روزگار شی
داسی دیر شتہ پہ دے ورخو کنبی مالدار شی
دانظام دَپاک اللہ پہ دے چلی پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
طلبہ سرہ امداد کی پری ہر خواتہ
علماء سرہ امداد کی پری ہر خواتہ
مدرسوتہ چہی خرمنی راغونہ پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
یاد یتیم وی ہر مالدار تہ دغہ وخت
یاد یتیم وی ہر ہونہ پارتہ دغہ وخت
پہ امداد یتیمان دیر خوش حال پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
بہ بہ ہر طرف تہ عام وی خوارا کونہ
بہ بہ بیہ ہر مقام وی خوارا کونہ
خناور، برہ مارغان پہ کنبی مری پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
ذریعہ دَمحبت دا قربانی دی
وسیلہ دَمحبت دا قربانی دی

غوبڻي خپلو ڪنڀي چي ڪله تقسيم ڀري
 تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
 دَ حرص ماده چي عام پنه هر طرف ده
 دافاسد ماده تمام پنه هر طرف ده
 ورو ورو ڏي سره ليه زړونور خستي ڀري
 تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
 ڀيري ڀيري دافائدي دَ قرباني ڏي
 نمونسي احمدده! دادَ بندگي ڏي
 رنگور زړونه تل پنه ڏي سره رغي ڀري
 تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري

دمعترضينو اعتراضات

دَ شيطان ڪار اعتراض ڏي وسوسي ڏي
 گمراه شوي دلته خلق ڀير پنه ڏي ڏي
 اعتراض ڪول چي ڏي ڪنڀي ڇه حڪمت ڏي؟
 دالاخننگه پنه ڏي ڪنڀي عبادت ڏي؟
 رنگ پنه رنگ اعتراضونه دَ ڪفار ڏي
 حقيقت ڪنڀي ڏي زړونو ٽول بيمار ڏي

شرعی حکم کنبی دَ عقل دخل نہ وی
 بی لہ سوچہ شرعی حکم منل نہ وی
 دَ مولا پہ ہغی حکم کنبی خہ راز وی
 بیان شوی کہ پہ ہر قسمہ انداز وی
 سترگی پتہی کپی منی حکم ہونیار
 شك کول پہ حقیقت کنبی دے انکار
 ناراو دے اعتراض پہہ شریعت
 اعتراض دے پہہ مولا رب العزت
 ناراو ہراعتراض پہہ قریانی دے
 نہہ عمل زمونہ پہہ دا دَ زندگی دے
 دا چہی مونہ سرہ موجود دے دین پہہ نقل
 داتلم نہہ زة احمد علی پہہ عقل
 دینپہہ پتہو سترگوزہ منم تمام
 گواہان دی اوسی دلتہہ خاص او عام

.....

قریانی دَ چا یاد راتازہ کوی؟

قریانی کنبی دی یادونہہ دَ نییانو
 پورہ خان خیرساتی . مسلمانیانو!

دا دَ حضرت ابراہیم بنسہ طریقه ده
دا دَ حضرت اسماعیل دَ ژوند حصه ده
طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
ذریعه دَ کامیابی په لراو برده
دَ نبی ﷺ بنسہ دَ دوستانو طریقه ده
دَ نیکانو صالحانو طریقه ده
امامان په دَ عمل باندي خوشحاله
مسلمان په دَ عمل باندي خوشحاله
دا واجب په هر مالداره مسلمان ده
دا ثابتسه لسه حدیثو، لسه قرآن ده
صحابه دَ عمل دی گواهان
گتبه، گتبه په کبني نیشته هیخ تاوان
دَ غریب انسان په دَ سره مدد وی
ورسره دَ هغبي کسس رنہا لحد وی
دا هرڅه بسه وزن کیږی په میزان
قربانسي چي دا څه وی په دَ جهان
اے احمده! بنسہ عمل، بنسہ عبادت دے
نقل ډیر ئسي دَ کولو فضیلت دے

قربانی ز مونږه دَ نبی ﷺ طریقه

دا چې کږې دلته کښې نن خاص او عام ده
 طریقه د ابراهیم علیه السلام ده
 د حضور ﷺ د پالک سیرت نه دا ثابتته
 د ولیانو د اُمتت نه دا ثابتته
 دا عمل دا طریقه اعلا اعلا ده
 آخرت د پاره دغه نور زبانه

.....

دَ قَربانِي مخصوص عُناور

قربانی په اوبښې ، اوبښ او په غوا کيږي
 په غوټي ، په هريو ميخي سنډا کيږي
 په چيلسي او په چيلسي سره رواده
 قربانی په گډې ، گډه سره هرخوا ده
 نور که هرڅومره خائسته وي قيمتي وي
 خوروا په هغې کله قربانی وي؟
 اوسه هرڅومره که ښکلي ده خائسته ده
 خو ثابتته قربانی کښې دغه نه ده

حلال ہر شو مرہ کتہ نور تہول ٹنناوردی
 ناروا پتہ قریانی کینی سراسردی
 ٹنناوردی کتہ ہغہ برہ تہول خصی وی
 ورسرہ ہغہ نور زیات بتہ قیمتی وی
 ٹککہ غورہ قریانی دہر خصی دہ
 شریعت کینی قریانی دا قیمتی دہ

.....

عمرونہ دَ خاروو

پتہ دوہ قسمہ ٹنناوردی قریانی وی
 تالیبدلی بتہ دا تہول پتہ زندگی وی
 ٹتہ وارہ دی ٹننی لوئی دی ٹنناوردی
 عمر تہول ولتہ دے دلتہ مقرر
 گدہ ، گد ، چیلے ، چیلے ، پورہ دَ کال
 قریانی کینی مسلمان دی کوی خیال
 دوہ کلونہ بتہ پورہ دَ غوا ، غوئی دی
 دا عمرونہ دمیخے ، سننیا قوی دی
 پنٹخہ کالہ عمر شرط دیاوہن دَ پارہ
 پتہ دی شرط سرہ دی کرپہ اُونتہ تیارہ

تہول وارہ دَقریانی چھی ٹخنناوردی
قریانی کبھی دوی کافی لہ یو بشردی
دَیوتن پیہ دی سرہ قریانی کیپری
دوی کبھی ہیخ کلہ بل خوک نہ شریکیپری
دویمہ دلہہ دہ دَغتو ٹخنناورو
پیہ نصیب وی قریانی دَبختورو
ٹخنناور غبت پیہ شریکہ حلالیپری
ووہ حصی پیہ کبھی پورہ پورہ جوپیپری
ووہ نہ زیات شریکان دلتہ روا نہ دی
ووہ نہ زیات پیہ جھان دلتہ روانہ دی
پیہ کبھی ووہ تنہ ہرخواتہ شریکیپری
خلق کم کٹہ وی نوہم قریانی کیپری
شرط پیہ کبھی دے چھی حصہ ئھی کاملہ
نہ شے ورورہ! پیہ کبھی ہیخ کلہ غافلہ

.....

.....

.....

دقربانی د خاروو عیبونہ

.....

خلور قسمه عیب دار عُناور ؟....

زیات شل / گدہ عُناور

چہی بیکارہ ئی تلل گدہ وی پے خپل کور
قربانی لہہ خاوری اُتہوہ نور
چہی لہ نہہ وی بےہ دیر گدہ وی عُناور
چہی پمت نہہ وی دغہ عیب لہہ یو بشر
قربانی ورسره دلتہہ روانہہ ده
د مولا ورسره دلتہہ رضانہہ ده

پوند عُناور

بل چہی پوند وی بےہ بیکارہ پے لراو بر
ورتہ نہہ بیکاری ہیخ خہ ہم پےہ نظر
قربانی ورسره ہیخ کلہ نہہ کیپری
عُناور چہی کلہ تہہ وینہی خرخیپری

دیر زیات بیمار عَناور

عَناور پوره بیمار پے قریانی کنی
حلالول نہ دی پکار پے قریانی کنی

دیر کمزوری عَناور

ورسره چہی دیر کمزوری پے جہان وی
تیش ہلوکی پے نظر چہی دَ انسان وی
عَناور چہی دا لرونکی وی صورت
ناروائی حلالول دی دا ساعست
دا خلوور قسمہ راغلی یو حدیث کنی
ماپہ غور سرہ لوستلی یو حدیث کنی
بیچ لہ دی نہ خامخاشہ قریانی کنی
قریانی چہی کوئے ، خیلہ زندگی کنی
شتہ دے نور ، چہی ناروائی قریانی دہ
لہ حکمت دَ احمد پکے شاعری دہ

.....

.....

....

دَ حاروی دَ مختلفو حصو

پہ قربانی کنبی شرعی حکم

.....

سترگی

چہی پہہ دوارو سترگو و پوند وی ٹنناور
قربانی دے پہہ دی نہہ کوی بشر
کہہ پہہ یو سترگہ وی پوند ہم ناروا دے
چاا خستی ٹنناور کہہ دلتهہ دا دے
چہی پیدا شی بی لہ سترگو پہہ جہان
جائز نہہ دے قربانی لہہ دا حیوان
چہی پہہ سترگو وی بیمارہ ابدی
قربانی ورسره ٹنگہ بہہ کوی؟
چہی پردی لری پہہ سترگو دَ نظر
ورسره قربانی نہہ کوی بشر
لہ کمی کہہ راشی خیر دے پہہ نظر کنبی
ٹنناور دغہ حلال کرہ غتہ اختر کنبی

ورسره روا هرخوا تـه قـریانی ده
شریعت کنبی گرانـی نیشتـه ، اسانی ده

.....

غور / غورونه

بی له غوره یا غورونو چي پیداشی
قـریانی ورسره کـله به روا شی
همیشه داناروا دی قـریانی کنبی
حلالول دَغتِ اخترپه خوشحالی کنبی
چي غورونو کنبی سوری دریمه حصه وی
خنک به ستاد حلالولو فیصله وی ؟
چي حصه دریمه کت شوی دَ هر غور وی
قـریانی چي کپی ورسره هغه تگ وی
صورتونه قـریانی کنبی داممنوع دی
غت عیبونه قـریانی کنبی داممنوع دی
دَ خاوری کـه وی واره واره غورونـه
قـریانی کنبی دَ خارونـه دی عیبونـه
قـریانی ورسره هرخوا تـه روا ده
دَ اسلام دَ شریعت فیصله دا ده

کہہ خہ لہر شان وی کمی پہہ خنناور کنبھی
 قریبانی ورسره کیپری لراو بر کنبھی
 لہر کتہ کتہ وی یاسوری لہر وی غورپونہ
 فیصلہ دَروا لیکھی کتابونہ
 ورسره قریبانی کیپری ہر طرف تہ
 دانسان غارہ خلاصیپری ہر طرف تہ
 کہہ کتہ شوی وی غورپونہ پہہ ولاپہ
 پہہ دہی خیلہ خلاصولی شے تہ غارہ
 کہہ پہہ اُور چا داغی کپری وی نو خیر دے
 کہہ پہہ کور چا داغی کپری وی نو خیر دے
 قریبانی ورسره دلتہ کنبھی روا دہ
 دَاسلام دَشریعت فیصلہ دا دہ

.....

خکر

مات چھی کلہ خنناور کپری دَسر خکر
 کہہ لہہ ویخ نہہ دغہ خکر شی رابہر
 نہہ دے نہہ دے روا دا پہہ قریبانی کنبھی
 حلال نہہ کپری درنہ دا خوک کورنھی کنبھی

کتہ اُثر ئی سرتتہ نہہ وی رسیدلے
 برہ برہ پیاس لہہ سر وی غرٹھیدلے
 ورسره قریانی کولے شے ہر خواتہ
 مسئلہ دغہ کرہ ورنڈی ہر مُلاتہ
 چہی پیدا شی بی لہہ خکرہ ٹھناور
 قریانی دی ورسره کوی بشر
 دَ خکر دریمہ کہ حصہ وی غرٹھیدلے
 قریانی ورسره دلتتہ شے کولے
 دَ خکر پتہ کتہ غرٹھیدلے پہ جہان وی
 ٹھاورے بیچ ئی لہہ ضررہ لہہ نقصان وی
 ورسره قریانی کیپری ہر طرف تہ
 دَ انسان غارہ خلاصیپری ہر طرف تہ

.....

غائبونہ

دَ ٹھاوری چہی اُوغر ٹھیپری تہول غائبونہ
 پیاتہی دہ نہہ شی وابنہ ، تہول خورا کونہ
 قریانی پہہ دی ٹھاوری بانڈی نہہ کیپری
 نادانان دی چہی پہہ دی ہم نہہ پوھیپری

دَ خاوری چہی اُوغرِ خیرِی خہ غابنُونہ
 گیاگانہی خورل پریرِدی نورِ خیزونہ
 حلالول دا قریانہی کنبی ناروادِی
 بنہ بنکارہ دَ شریعت حکمونہ دا دی
 چہی پیدا شی نہ ئہی غابن نہ وی غابنُونہ
 ورتہ گران وی دَ جہان خورل خیزونہ
 قریانہی ہم دِی حالت کنبی ناروادہ
 فیصلہ دَ شریعت بنکارہ صفادہ
 دَ خاوری کہہ اُوغرِ خیرِی خہ غابنُونہ
 ورتہ گران نہ وی خورل پہ ژوند خیزونہ
 پہہ خوراک سرہ غتیرِی بنہ خیرِیرِی
 قریانہی پہہ دِی خاوری سرہ ستا کیرِی
 کہہ دا خلدہ ئہی لہ غابنُونو نہ صفادوی
 لہ کوم وخت نہ چہی خاروِی اخستہی تاوی
 خو خوراک ہغہ کولے پہہ بنہ شان شی
 داروا حلالیدوتہ پہہ میدان شی
 قریانہی ددِی روا پہہ ہر قدم دہ
 دستیاب کہہ چرتہ دا پہہ دِی عالم دہ

ژیہ

چھی لہہ ژبی نہ محروم غبتِ ثناوروی
 قریبانی ٹھی ناروا پیہ لراو بروی
 پہ دی شرط ورتہ خوراکِ چھی کلبہ گران وی
 ورسره کمزوری شوی کتہ حیوان وی
 قریبانی ددی خاوری بیاروا نہہ ده
 داسلام دشریعت بیارضانا نہہ ده
 نوردی هغه ثناورپہ کائنات کینی
 ژبی کت لری . نہ وی خہ مشکلات کینی
 ژبیہ کت لری محروم لہ خوراک نہہ وی
 جائز نہہ وی . نوبل حکم بہ ٹھی خہ وی؟
 پیہ ورو ورو خاروو کینی گنجائش شتہ
 قریبانی کینی امتحان شتہ آزمائش شتہ
 کتہ خوراک کپی ، ژبیہ نہہ لری روا دی
 دا حکمونہ داسلام تمام رنہادی

.....

خپي

چي په خپو باندي وي شل كله روادے
 دستياب خاورې كه دلته كنسي نن دادے
 ديو خپي نه كه محرومه په دنيا وي
 حاكم ده سره تـرـلـسي نـاروا وي
 په دريو خپو باندي چي تلل كوي په لاره
 ناروا ده قـرـبـانـي چي وي بيمـاره
 خه لږ گڼه كه وي روان نو دغه خير دے
 خه لږ گڼه كه وي حيوان نو دغه خير دے
 شريعت كنسي سختي نيشته چا دپاره
 نه ده سخته ، نه ده نرمه ددين لاره

.....

لكي

دلکي دريمه حصه چي كله كت وي
 گريدلے دلکي كه خه لږ پست وي
 خير دے خير دے قرباني په دغي کيږي
 كه خاړوي درته بس دغه ملاوږي

پہ لکھی چھی وی بونڈی لہ نیمی زیاتہ
 خامخا دا بدی بیکاری تل لہ شاتہ
 پہ دے کلدہ قریانی دلتہ روا دہ
 مسئلہ دَشریعت دغہ صفادہ

.....

تی

چھی اُوج شوئی دَٹھاوری د پیو تھی وی
 قریانی بہ روا خنگ دلتہ پہ دے وی
 پہ خلو رو کنبی کتہ دوا اُوج وی دَغوا
 قریانی پہ دے کیسے نیشی روا
 کتہ دَمیخھی تی د پیو دوہ خراب شی
 ناجائز پہ قریانی کنبی بہ حساب شی
 دغہ حکم دَھر غت لوٹہ پُخناوردے
 ہر ہونہی ساری پورہ پورہ خبر دے
 پہ دوہ تیو کنبی یو خراب کتہ دَچیلے وی
 سلسلہ ورسرہ بنندہ چھی دَپھی وی
 قریانی ورسرہ نہ کیسری انسانہ!
 دا خبرہ دہ لہہ مخکنبی راروانہ

دغہ حکم دے دگدے شریعت کنبی
خیال کوہ چہی دا حلال نہ کرے غفلت کنبی

.....

لیونی

نہ پوہی پری پہ خوراک چہی ٹھناور
مجنون وائی ورتہ دلتہ ہر بشر
حلال نہ دے قریانی کنبی یو بشر لہ
ثواب نیشتہ پہ دے دلتہ لراو بر لہ
ناروا ورسرہ دلتہ قریانی دہ
چہی ئی غوبہہ نقصانی دہ نقصانی دہ

.....

خاربن

چہی پہ تن ئی لگیدلے وی خاربن
بدرنگ کرے ئی تن بشکلے وی خاربن
ورسرہ کمزوری شوی دا خاوری وی
قریانی روا بہ دلتہ خنگ پہ دے وی

.....

خنثی

نہ چہی نرووی نہ مادہ وی کلہ بنہ وی
دا بہ ستا دلته کنسی خوبش ورورہ! پہ خہ وی؟
ناجائز ئی قریبانی دہ ہر بشر لہ
ناجائز ئی قریبانی دہ لراو بر لہ

.....

کمزوری

چہی پہ تن وی ڍیر کمزوری خنناور
تش ہلوکی پہ کنسی بنکاری پہ نظر
جائز نہ دہ قریبانی ورسرہ دلته
ممکن نہ دہ خوشحالی ورسرہ دلته

.....

مکروہات دَقریانی

چہی قدرت پہ جفتی نہ لری خاوری
مکروہ دی کتہ چرتہ داخل لوی
خاوی ہغہ چہی بیمارہ وی توییری
قریبانی پہ دہ مرض مکروہہ کییری

دَ بچو رارپو چھی نسه لیری طاقبت
 مکروہ ئی دی مکروہ پسه دی اُمت
 ورلہ داغ چھی ورکرے شوی وی دُنیا کنبی
 قریانی ئی مکروہ دلتہ ده هرخوا کنبی
 چھی غلانیخه کنبی ئی پی نہ پیدا کیپی
 بی لسه عیبسه کلہ کلہ ملاویپی
 قریانی ئی ده مکروہ هر یو بشرلہ
 دا پیغام حق مسئلہ یوسہ هر درلہ
 خاوری هغه چھی بیچی ورسره وی
 چیلوکی، کتبی یا سخی ورسره وی
 قریانی ددی خاوی هرخوا مکروہ ده
 قریانی ددی خاوی صفا مکروہ ده
 کہه خاوری دَ قریانی گدہ، چیلی وی
 پیرہ لندیہ ورسره وروستولکی وی
 دا حالت د کراہت دے قریانی کنبی
 قریانول کہه دغه غوارے خوشحالی کنبی
 چھی پیر کونر نہ وی خاوری قریانی کیپی
 قریانی پسه دغی عیب مکروہه کیپی

قریبانی ئی ده مکروه هر مسلمان له
 قریبانی له که چار اوستو میدان له
 تل هغه خاروی چي ئی په خلودر خپو ئی
 بل چي گُده په یوه خپه وی ئیناور
 اخلی دې سره قدم په لراو بر
 ورسره قریبانی کیبری دا حیوان
 قریبانی د پاره دا په هر میدان
 بینائی که وی کمزوری د خاروی
 که وی لره ، بیادې دا حلالوی
 کرا هت سره ددې قریبانی کیبری
 ذمه دې سره د هر بشر خلاصیبری
 چي ئی له غور ئی کت شوی یالکی وی
 یا نظر ئی ئی له کم وی نور په ئی وی
 کم له دریمی حصی نه چي کله لم وی
 قریبانی لره جائز په هر قدم وی
 کرا هت په دې خیزونو په کنبی شته دے
 راضی خوک چي د خیل دین په فیصله دے
 غور خولی چي ئی ئی له لره وی غایبونه

خو کم نسه وي ورسره ئسي خوارا کونسه
 حلالول ئسي دي جائز په قرياني کتبي
 کراهت ورسره شته په خوشحالي کتبي
 ليونسي بل ځنناورپه لږ مقدار
 چي خوراک نه پاتسي نسه وي کوي کار
 دامکروه په قرياني کتبي لراو برله
 دامکروه په قرياني کتبي هر بشر له
 اخته شوي په خارش حسين حيوان
 په وجود چي وي مضبوط بڼه په جهان
 مکروه دا په قرياني کتبي حلالول دي
 دا حکمونه د اسلام د مذهب ټول دي
 لږ کتې شوي که غوړونه د حيوان وي
 حلالول دغه په مکروه په هر انسان وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 هلته دلته حلالولوته به سم وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 د خاروي غوړ که څيرلي په عالم وي
 قرياني ورسره هر خواته مکروه ده

ده پتہ معلومہ ہر چاتہ مکروہ ده
 چہی پہ سترگو کنسی ئی گاتہی وی بھینگا وی
 مکروہ دے ، کتہ خاوری ہر خومرہ اعلا وی
 دگدی، گدی صفا تہول کتہ وی بدن
 ویختہ نہ لری صفا ئی وی بدن
 ورسرہ د کراہت حکم مدام وی
 قریانی کنسی دغہ حکم بہ تمام وی
 ژبہ کت لری چیلہی چہی پہ دُنیسا کنسی
 چا اخستی وی کتہ دغہ پہ خطا کنسی
 بنسہ خوراک کوی ، ورسرہ تیار پری
 ده مکروہ ، خو قریانی پہ دغہ کی پری
 دغہ حکم د ہر گدی، گدی مدام دے
 ناخبر لہ دہی خبرہ کتہ عوام دے
 ہغہ اوبن چہی پہ گندونو بانڈی پائی
 قریانی ئی ده مکروہ ، علماء وائی
 لہر پہ تن وی چہی کمزوری ٹنناور
 مکروہ دادی چہی حلال ئی کپری بشر
 دا چہی تیر شول مکروہات دَقریانی دی

مختلف دَژوند حالات دَقریبانی دی

.....

خصی غناور قربانی کول

پہ خصی غناور کیہری قربانی
کوه دا کتہ ملاویہری قربانی
بہ صفت دے دغہ عیب نہ دے حیوان کنبی
دا کتہ تاتہ شو ملاؤ پہ دی جہان کنبی
قربانوی کنبی قربانی دغہ دہ غورہ
حلالول ئی دی انسان لہرہ بہترہ

.....

دَقربانی دَذبحی آداب

چہی خاروی راغر ٹیدلے پہ میدان وی
بہ مضبوط نیولے ہر خواتہ انسان وی
بیالگیسوی دَچہری پہ تیرہ کولو
تکلیف نہ وینسی ہغہ ددغی ہولو
مخامخ ورتہ چارہ چہی تیرہ کیہری
پہ خاروی بہ خامخا تکلیف زیاتیہری

دَ انسان دغغہ عمل مکر وہ دے ددہ لہ
 دے حیوان لہ تکلیف دے ور کوی خلدہ
 بل مکر وہ دی چہ چارہ ددہ وی پسہ
 بنہ عمل شور و کوی چہ دے لہ گسہ
 پر پر دی دا انسان چہ دلته چارہ کلہ
 آ لہ دا دذب حہ دے چہ کپری بدلہ
 عمل دغغہ دے مکر وہ دہر انسان
 دا دذب حہ قریبانی پیہ ہر میدان
 بل مکر وہ ، خرمین و بستل دی دَ حیوان
 چہ یخ شوی خاروی نہ وی پیہ میدان
 بل مکر وہ دی سرکت کول لہ خناور نہ
 تل مکر وہ دی سرکت کول لہ خناور نہ
 چہ یخ شوی خاروی نہ وی پیہ میدان
 داسہ نہ دے کوی دلته یو انسان

.....

دَقربانی دَ خناور نہ فائدہ اخستل

دلته ناستہ پیہ ہغی سورلی کول
 بلہ دا پیہ کرایہ دا ور کول

بوجہ پہ ملا ورتہ دُنیا کبھی کینسودل
پہی، ویکتہ ئی لہ بدن نہ اخستل
چہی اخستی قریانی لہ دلتہ چاوی
کہ ادنیٰ وی ٹنناوراو کتہ اعلاوی
دامکروہ دی دامکروہ دی ہرانسان لہ
دامکروہ دی دامکروہ دی مسلمان لہ

.....

خرمن، رسی او نور خیزونہ صدقہ کول
قریانی تہ چہی پہ غارہ دَچیلہی کپی
مستحب دی چہی خیرات دغہ رسی کپی
میخہ، غوا ورسره اوبن تپلہی کیپی
ہرکلیہ چہی دا خاروی نن حلالیپی
نور خیزونہ چہی پہ تن دَقریانی وی
خیراتی وکول پکار دی کتہ مری وی
خیراتی وکول پکار ئی ہم خرمن دہ
بیش قیمتہ دلتہ کبھی دغہ دان دہ
کہ تا خرخہ پہ دولت کپہ ددُنیا
خیراتی دغہ قیمت کپہ ددُنیا

صدقہ کول ورنہ واجب ددی قیمت دی
اخلی دا چہی مستحق ئسی ہر ساعت دی

.....

خاروی دَ شپہی حلالول

دامکروہ دی چہی خاروی حلال دَ شپہی شی
دا عمل بے ئسی لہر دیردَ خطری شی
داممکن دہ چہی تہول کتہ نہ شی رگونہ
او حرام شی ورسرہ حلال خیزونہ
دا عمل دَقریانی ٹکہ مکروہ دے
دا عمل تل یادوی ٹکہ مکروہ دے

.....

(ذبحہ) خلور رگونہ کتہ کول

گورہ گورہ ہمیشہ پے غور رگونہ
خامخابہ کتہ کومے خلور رگونہ
دَ حلقوم، مری پے خوا کنبی و دَ جین
دوہ رگونہ پے دُنیَا کنبی و دَ جین
کتہ کول ئسی دی لازم پے قریانی کنبی

تالیسدلی بے وی دا پے زندگی کنبی

.....

غونبہ

مستحب دی چہی دَ غونبہی درہی حصہی شی
ورسره چہی تل خوشحالہ خپل پردہی شی
یو حصہ بے ئہی دَ کور شی قریبانی کنبی
دا تقسیم ورلہ پکار دے زندگی کنبی
دویمہ برخہ بے تقسیم کری خاندان کنبی
خپل خپلوان چہی وی ددہ پے دہی جہان کنبی
دریمہ برخہ دَ پردو غریبانانو
دا دَ تولو عاجزانو مسکینانو
دا تقسیم دے مستحب ہر مسلمان لہ
دا تقسیم دلہ پکار دے ہر انسان لہ

.....

خرمن

خرمن حق دَ ہر غریب دے ورلہ ورکرہ
ہریو حکم اسلامی تہہ ہنہ نظر کرہ

مدرسو سرہ پیہہ دغی امداد کیہری
 خاکہ دی کنبی طالبان د دین اوسیہری
 مستحق کہہ دے خیلوان دی اول دوی دی
 مستحق کہہ گاونڈیان دی اول دوی دی
 تیمانولہ چہی ورکریے خوشحالہری
 خہ نہ خہہ ورسره غم ددوی رُوکیہری
 کہہ غریب دَمجلی کلی امام وی
 مستحق ہغہ ہرخوا پہ ہر مقام وی
 کہہ نوکرد چا غریب وی مستحق دے
 د امداد پیہہ دی خرمین سرہ لائق دے
 مصلہ تری جوڑولے شے ہم خان لہ
 دا اوجولے شے خیل کور کنبی دسترکوان لہ
 کہہ پخپلہ ستا پکار وی دا جائز دی
 کہہ تہ غوارے پہہ دُنیا کنبی دا جائز دی
 مستحب دی دا خرمین ورکول بل تہ
 ہم پردولہ ئی ورکولے شے ہم خیل تہ

.....

.....

پہ گو مو عیبونو سرہ چہی قربانیری نہ کیہری

دوہ قسمونہ دَ عیبونو پہہ جہان دی

پیژندل ئی ضروری پہہ مسلمان دی

یو وارہ وارہ عیبونو دَ دُنیاوی

خُناور و کنبی چہی دلتہ پہہ هرخواوی

داسی قسمہ چہی عیوب وی خُناور کنبی

قربانی ورسره کیہری لراوبر کنبی

ورسره دَ کراہت حکم مہدام وی

چہی خبر لہ خیلہ دینہ لہ اسلام وی

دویم قسم دَ لویو لویو دے عیبونو

نقل کرے تہولو لویو کتابونو

چہی غت عیب وی زما ورورہ! قربانی کنبی

ناجائز دے ورتہ گورہ قربانی کنبی

جائز نہ دی حلالول ئی غت اختر کنبی

چا سرہ چہی وی موجود پہ لراوبر کنبی

مجنون

دَ مجنون قربانی کلہ ورورہ کیہری

پہ خوراک خُکاک خُناور چہی نہ پوہیری

دامجنون دے داناقص دے ٹنناور
ٹنگ بے دا حلالوی دلتہ بشر
لیونتوب سرہ رورو کمزوری کیری
ناجائز دے کٹہ داتاتہ ملاویری

خاربن ولا ٹناور

چھی پہ تن ٹھی وی خاربن کلہ روا دے
قربانی لہ کہ راوستے دلتہ چا دے
ورس سرہ کمزوری شوی ٹھی بدن وی
دا خاربن چھی لگی دلے ٹھی پہ تن وی
پہ ہیخ شان بہ روا نہ شی قربانی کبھی
کہ پہ تا بانڈی شی پیس پہ زندگی کبھی

روند

نہ پہ روند قربانی کیری پہ دنیا کبھی
چھی تانہ وینسی ولا وی ستا پہ خوا کبھی
دالوٹی عیب دے پہ خاروی کبھی نہ عیان
دا بہ ٹنگہ قربانی کری مسلمان؟

کمزوری

چہی کمزوری وی پہہ تن ہم ناروا دے
 قریانی لہہ چا اخستی کہہ نن دا دے
 پہہ کنبی بنکاری چہی دتن ئی تہول ہدوکی
 پہہ کنبی بنکاری د بدن ئی تہول ہدوکی
 روا نہہ دہ قریانی ورسرہ دلتہہ
 روا نہہ دہ خوشحالی ورسرہ دلتہہ
 پہہ وجود بانندی حسین خاورے پکار دے
 بنہ اعلا بنہ بہترین خاورے پکار دے

شَل / گُلہ

نہہ د گُلہ خااری روا دہ قریانی
 کہہ اخستی دلتہہ تا دہ قریانی
 چہی قدم تہہ اوچتولے نہہ شی خپہ
 مکمل شلہ ئی وی دغہ حصہ
 قریانی ورسرہ کلہ روا کیہری؟
 پہہ گاونہ کنبی تا تہہ دا کٹہ ملاویہری

غورب / غوربونه

غورب چھی دریمه حصه کت دَ تخناوروی
لری دې نه قریبانی کبھی هر بشروی
په دې نه کیبری دُنیا کبھی قریبانی
کته ارزان وی په سودا کبھی قریبانی

لکی

لکی دریمه حصه کت چھی په جهان وی
ناجائز په قریبانی کبھی دا حیوان وی
چھی حلال شی دَ ثواب په نیت اختر کبھی
بیاتوبنه شی ستادَ پاره په محشر کبھی

دَ پیوتی

چھی دَ پی رگوننه بنند دَ تخناور شی
ناورا په دې نقصان په لراو بر شی
دوه تسی بنند چھی دَ غلانخی وی دَ غوا
قریبانی کبھی هیخ کله نه ده روا
دغه حکم دَ اوبھی میخھی تمام
دا حکموننه دلته تهول دی دَ اسلام

چھی پوتھی وی دچیلھی دپیو بنند
قربانی پیہ دی بہ نہ کپری عقلمند
دغہ عیب دے عیب نہ بیج اوسہ مدام
د حکمونو د اسلام کپہ احترام

خنشی

نہ چھی نراونہ مادہ وی نو خنشی وی
قربانی پیہ دی سرہ بہ خنگ روا وی
اتفق پیہ دی دتولو علماء دے
خنش اور دغہ عیب دار دے نارا دے

پوزہ

پوزہ کپ لری چھی ہغہ خنشا اور
قربانی ورسرہ نہ دی کپری بشر

غورونہ

چھی پیدا شی ورسرہ نہ وی غورونہ
نارا دے ، یاد ساتھ دغہ حکمونہ

تہ

تہ چہی کتہ دَ خنناوروی ہنہ پہ سر
قربانی ورسرہ نہہ دہی کپری بشر
خنناوردغہ عیب دارتہول پہ جہان دی
ہنہ خبر لہہ دوی نہہ دلہہ ہونہیازان دی
دَ احمد وینناورہ ہنہ مختصرہ
خوتللو کتہی پہ تول ہنہ برابرہ

.....

.....

.....

.....

.....

..

دَ کتاب دویمہ برخہ

نظمنہ

.....

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

قربانی بہ پہ کینی وی پہ ہر مکان

طریقہ دَ ابراہیم علیہ السلام دہ

طریقہ دَ مُرسلا نو دَ امام ﷺ دہ

دا واجب دہ پہ مالدارہ مسلمان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

پہ مالدارہ لازم کرے شریعت دہ

لازم کرے پاک اللہ رب العزت دہ

دَوَالنُحُر دے بنیہ نکارہ واضح اعلان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

دَنصَاب برابر مال لری چہی خوک

پہ حساب برابر مالک لری چہی خوک

قربانی بیہ گوی بیہ اغہ انسان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یونصابتی دَووہ نیمو تولو سرودے
حکم ہریو دَمو لادَ خکلیدودے
بیہ پوہی پری بیہ دی داتول عالمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
بل دوہ نیم پنخوس دَ سپین زرو نصاب دے
یہا قیمت دَ سپینو زرو بیہ حساب دے
دغہ حکم دے دَ نمر بیہ شان عیان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یہا سامان دَ تجارت لری بشر
قیمت رسی بی نصاب تہ دَ سپین زر
واجبی پری قربانی بیہ دی سامان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
گناہونہ ورسرہ دلتہ رژی پری
بیہ دی لوئی مرتبی ہم ملاوی پری
بیہ دی کلک دلتہ یقین ساتم ایمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان

زنانه یانارینه چہ وی مالداره
کوی هر یو قریانی چہ وی هو بنیاره
دَ احمد علی دے حق پوره بیان
لوئی اختردے اے ملگرو! راروان

.....

قریانی پکارده

پہ بنہ کارونو کبھی سیالی پکارده
لوئی اختر راغے قریانی پکارده
قریانی ده دَ خور نبی ﷺ طریقہ
قریانی ده دَ هر ولی طریقہ
هر یو ولی سره دوستی پکارده
لوئی اختر راغے قریانی پکارده
آغاز شوروی لہہ هابیل نہ ورورہ!
آغاز شوروی لہہ هابیل نہ گورہ!
ورلہہ پہ شوق بنہ تیاری پکارده
لوئی اختر راغے قریانی پکارده
دَ ابراهیم علیہ السلام طریقہ
دَ هر یو نیک عالم امام طریقہ

دَ خپل امام تـابـعداري پـڪـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـڪـار دـه
 پـمـتـ دـي پـه دـي ڪـنـبي رحـمـتـونـه نـسـتـه ڏـير
 ثـواب بـدلـه پـه دـي اجـروـنـه نـسـتـه ڏـير
 خـه لـر مـحـنـت لـر خـوارـي پـڪـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـڪـار دـه
 احمـدـه ! نـسـه عـمـل دـمـي ، دا بـه ڪـو
 ڪـه وـي تـقـدـير ڪـنـبي ، خـامـخـابـه ڪـو
 پـه نـسـڪـلي شـان نـسـه بـنـدـگـي پـڪـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـڪـار دـه

.....

قرباني

مـئـن دـمـي پـه الـلـه او پـه نـبي ﷺ
 دُنـيا ڪـنـبي چـي ڪـوي خـوڪـ قـريـبـاني

شـتـه پـه دـي سـرـه اجـروـنـه
 شـتـه ورسـرـه بـرـڪـتـونـه
 شـتـه بـدلـه نـبي رحـمـتـونـه
 شـتـه بـدلـه نـبي جـنـتـونـه

دا چہی دلتہ کنبی ہم خولک کوی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

مہ پری پرده ئہی ورورہ! دلتہ

اے دسترگرگوتورہ! دلتہ

اے دزپرہ تہکورہ! دلتہ

بیج کپرہ ٹخان لہہ اورہ دلتہ

ہہ دہ پہ دنیاعلانیکہی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

حکم دمولادے دغہ

حکم ہنہ صفادے دغہ

حکم ہنہ اعلا دے دغہ

حق بیان ریشتیادے دغہ

(وَالنَّحَرُ) دے ایست قرانہی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

تہ کتہ دنصاب مالک ئہی

تہ بانندی واجب دغہ دہ

زہ کتہ دنصاب مالک یم

مہ بانندی واجب دغہ دہ

دا خبیرہ بنسیرہ پورہ قوی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

داد مرسلا نوع عمل

داد امامان نوع عمل

دادے دنیکنان نوع عمل

داد عالمان نوع عمل

دی سرہ تیر لپی بننگی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

کی پری پے توفیق درب

د نوراو بن کلا سبب

نور رنہ ادرخ او شسب

بنہ بنکاره ، صفا مطلب

دا احمد ویننا بنسہ قیمتی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

.....

قربانی پے چا واجب ده؟

شوه میاشت ذوالحجی ، ده راروانه قربانی

مالدار باندي واجب ده مسلمانہ ! قربانی

آغاز او ابتدا ئي لسه هابيل نه په جهان ده
خبره بنه واضحه لکه نمر رنبا عيان ده
ده دين او شريعت ڪنڀي له پخوانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلمانانہ ! قرياني
دا لاره طريقه د ابراهيم عليه السلام ده
دا لاره طريقه د مُرسلا نو د امام ﷺ ده
ڪوه د الله لار ڪنڀي څڪه څوانه ! قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلمانانہ ! قرياني
دليل پنه دي خبره مهي ايت دے د قران
ڪوثر سورت ڪنڀي بنه ڀنڪاره راغله دے اعلان
(وَ اَنْحَرُ) سره ثابت لسه قرانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلمانانہ ! قرياني
لري چي څوڪ ووه نيمي تولي سره په دي جهان
ڪوي به په دنيا ڪنڀي قرياني هغه انسان
مالدار لره وروره ! بنه اسانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلمانانہ ! قرياني
مالك چي د دوه نيم پنڊ ڇوسو سپينو د تولو وي
يا دومره دي مالك د اضافي رقم پيسو وي

لازم په دې صورت ڪنڀي وي انسانه ! قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني
 ڪوي مدام هغه ، ورته توفيق چي ملا ويري
 احمده ! چي په دين په احڪاماتو څوڪ پوهيري
 انسان له بهج ڪوي له هر نقصانه قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني

.....

قرياني نه ڪوي

مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 هغه د دين تابعداري نه ڪوي
 ڀير بدنصيب دے بدنصيب دے هغه
 هريو شيطان ته نه قريبي دے هغه
 څوڪ چي د دين سره ياري نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 رب تري خفه په هر مقام دلته وي
 رب تري خفه سحر ماڻهام دلته وي
 ڇاڪه چي حق سره دوستي نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي

حکیم دَرَب دے دے د (وَالنُّحْرُ) سرہ تل
ٹھان کسرہ دَرَب حکم سرہ دلته مَل
پسہ دین عمل صرف باغی نہہ کوی
مالدار چہی وی او قریانی نہہ کوی
مونخ لہہ دی نہہ ٹھی دَ عید گاہ پبہ طرف
رہنہا لہہ دَ یو مُلا پبہ طرف
ٹھوک پیروی چہی دَ نبی ﷺ نہہ کوی
مالدار چہی وی او قریانی نہہ کوی
دغہہ واجب پبہ ہر مالدارہ سپری
نہہ پاتہی کیسری لہہ ہونہی بارہ سپری
نادان دے کار چہی دَ ولی نہہ کوی
مالدار چہی وی او قریانی نہہ کوی
احمدہ! حق خبیرہ تالیکلے
دا ستا خبیرہ علم تالیکلے
غافل نادانہہ بندگانہی نہہ کوی
مالدار چہی وی او قریانی نہہ کوی

.....

.....

بیا رانزدي دَ قریانو ورځي دي

اختر دے لوئي، دَ خوشحالو ورځي دي

بیا رانزدي دَ قریانو ورځي دي

دَ ابراهيم عليه السلام يادونه

ورسره دي پنه هر مقام يادونه

دَ ياديدو دَ پخوانو ورځي دي

بیا رانزدي دَ قریانو ورځي دي

قریانی دي کنبي هر مالداره کوی

قریانی دي کنبي هر دينداره کوی

دَ خونده ننه دکي دَ مزو ورځي دي

بیا رانزدي دَ قریانو ورځي دي

چا بيه دَ اوبن وی قریانی نیولے

حکم ئي کلك بنه نورانی نیولے

چیلبي، دَ گد حلاليدو ورځي دي

بیا رانزدي دَ قریانو ورځي دي

چا بيه څنډيا، چا بيه وی غوا اخستي

له عيب نه پا که بنه اعلا اخستي

دَ یو بل ننه دَ زاريدو ورځي دي

بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
واړه اولوئي په خوشحالو کښي پټ دي
په دعوتونو په مزه کښي پټ دي
دلويو لويو ، د ورو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
دوستان به ځي د سيل چکر د پاره
ليدلو لکه حسين منظر د پاره
د يو بل نه د خبريدو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
غمونو نه ختم شول د هر بشر
فکرونو نه ختم شول د هر بشر
احمده! د ژوند دا يو څو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي

.....

تمت بحمد اللہ تعالیٰ وعونه

رینا تقبل منا انک انت السميع العليم وتب علينا انک
انت التواب الرحيم وصلى اللہ تعالیٰ على خير خلقه
محمد وآله واصحابه اجمعين . آمين يارب العالمين

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**